

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztik: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Az egyházkerületi közgyűlésről.

A közgyűlés karakterét kétségkívül az egyházkerületi főgondnok ünnepélyes beiktatása adta meg. Sokan szerettük volna, ha a közgyűlés ünnepélyessége még jobban kidomborodott volna. Olyanformán, mint például a tiszáninneri egyházkerületben, amelynek főgondnok-beiktató ünnepélye még nagyon friss emlékeztünkben van. Gondoltuk, hogy mivel az új törvény szerint még az egyházközségi tisztviselőket — kurátort, presbitereket — is a templomban egybegyűlt gyűléseket előtt kell felesketni, az egyházkerületi főgondnok ünnepélyes beiktatását is ott volna jó tartani.

Dehát helyes, mi, mint puritánok ne adjunk sokat a ceremóniákra és igyekezzünk mindenben a lényegre keresni.

*

A lényegre pedig megadta az új egyházkerületi főgondnok tartalmas, szölamoktól mentes, egyszerű és mégis erősen hatásos, egyenes és határozott beszéde.

Azok, akik most látták először, nagyon csinos fiatalembernek mondták. De hamarosan meggyőződött mindenki, hogy a hangsúly nem lehet azon, hogy fiatal, hanem azon van, hogy ember. Mert csakugyan ember ez magáért. Tisztán látja egyházunk legnagyobb bajait és világosan látja az orvosságot is: Senki se azt nézze, hogy milyen címmel vagy tisztségben kell dolgoznia, hanem dolgozzék inasakadtáig; az egyház feladata a vallásosság ébrentartása és az egyház szolgálóinak addig, míg ezt a feladatot nem teljesítik, más munkájuk nem lehet. Ezekből következik minden.

*

Súlyos és komoly megállapítások ezek, ha akárki mondaná is. Súlyban sokat nyernek azzal, hogy a tiszántúli egyházkerületi főgondnok mondja és hogy egy Vay mondja.

Mert nagyon szép minden demokrata theória — nekem csak illik demokratának lennem — azonban jól mondták azt a rómaiak, hogy: Si duo faciunt idem, non est idem. Gyermek-

koromból emlékszem a Révész Imrét utánozó diák anekdotájára, aki a Révész Imre nagytemplomot remegtető hangjával elmondott prédikációját a maga cérnahangján recitálván, csodálkozott, hogy nincsen hatás. A nagy nevek viselőinek hangjába ércet és erőt ad a mult, mert az ő hangjukba belezúg az ősök hangja is.

*

Az üdvözlések közt nemcsak sorrendben első, hanem benyomásban is bizonyára legjelentősebb az Egyetemes Konvent és a testvér egyházkerületek üdvözlése. Balogh Jenő, a Konvent világi elnöke az Akadémia nagyhete miatt nem jöhetett el és így gróf Teleki József vezette a küldöttséget. A grófról mindenki tudja, hogy hiába régifajta excellenciás úr, egyszerű, közvetlen modorú, barátságos beszédű és népszerű ember. Soha senkinek eszébe nem juthat „gőgös arisztokratának” minősíteni.

Amint mondja az üdvözlő szavakat a maga közvetlen kedves melegségével, egyszerre csak fölemelkedik a hangja, hevesebb gesztusra lendül a jobbja. Arra figyelmezteti új főgondnok társát, hogy akik szerencsések történelmi nevet viselhetnek, ezerszeresen kötelezve vannak a rájuk bízott feladatok hűséges teljesítésére.

Akinek még kétsége volt, megértheti, hogy miért jelentős a vezéreket a történelmi nevek viselői közt keresni. Bizonyára a magalett emberek közt is van sok, aki minden áldozatra képes. Tudnék mutatni nem egy szép példát erre. Ám az áldozatkészségnek ezt a fokát könnyebben éri el az, aki a maga erejét ezerszeresre fokozva érezi.

*

A közgyűlés további során sok és nívós szónoklatot hallottunk, de nem sokkal változtattunk a változtatásra nagyon is rászoruló állapotokon.

Egyelőre csak azt tudjuk, hogy az egyházközségek ne adják oda az iskoláikat. Nagyon helyes. De nem tudjuk, hogy miből fizessenek.

Egyelőre csak azt tudjuk, hogy az egyházkerületi közigazgatási adó marad úgy, ahogy volt. De hogy miből fizessék ezeket az adókat, azt megint nem tudjuk.

Egyelőre csak azt tudjuk, hogy egyházunk bürokratikus adminisztrációja még nem mondott végleges csődöt, hogy az apparátus fennáll és az állami mértékkel csökkentett illetményekel működik. De attól tartok, nem sokára feltesszük a kérdést: hogy miből fizessük, azt nem tudjuk.

Mi itt a Debreceni Protestáns Lapnál tudjuk, hogy nem tudunk miből fizetni, mert az egyházközségek fél vagy negyedrészt előfizetési díjat sem küldenek.

*

A Kollégium dolgaival sem vagyunk más-keppen. Szerencsésen megszabadultunk ugyan egy nagy vita lehetőségétől azzal, hogy a kollégiumi könyvtár ügye nem hozatott elő.

Magam részéről azt hiszem, ez teljesen idejétmúlt dolog. Két esztendővel ezelőtt, amikor ezen az úton ellehetett volna érne a kollégiumi épület teljes restaurálását és nagy célokra alkalmassá átalakítását; amikor lehetett remény arra, hogy a holt könyvtárat így élővé tehetjük, volt értelme ezen vitatkozni. De ma, amikor ellenértékre nincs remény, s amikor a könyvtár akárki kezében van, se itt, se ott nem gyarapszik, kár a tüdőt erőltetni egyetlen szóért.

Hogy a bizottság összeült és tárgyal, mivel az egyházkerületi közgyűléstől ilyen utasítása volt: jól tette. De a főtiszteletű Közgyűlés is jól tette, hogy levette az ügyet napirendről. S még jobban tette, hogy ezt a határozatát egyhangúlag hozta.

*

A Kollégium új szervezetének ügyét — ez alkalommal nem tudom hanyadszor — bizottság elé utasítottuk. Körülbelül 12 éve minden alkalommal elmondom vagy megírom, hogy a meglévő szervezeten változtatni kell, hogy milyennek vélem ezt a változtatást. Nagyon mulatságosnak találom, hogy vannak, akik most, tizenkét év után, örömmel üdvözlük „új” gondolataimat. És nagy gyönyörűséggel hallom, amikor a gondolataim nagy részét hallom olyanok ajkairól, akik nem szűnnek meg kárhozatni a régi rendszert, amelynek egyik főképviselője szerintök én volnék.

Abból azonban, hogy szépeket és okosokat mondunk, nem élünk meg. Remélem, ez a bizottság, amelyet most kiküldtek, nem fogja azoknak a tiszteletreméltó elődeinek számát szaporítani, amelyek nagy buzgalommal tanulmányozták ugyan a Kollégium szervezetét, de — hogy a maguk hibájából-e vagy a főtiszteletű egyházkerület bölcsességéből, azt már nem tudom — sohasem jutottak a munka eredményéig.

*

Különösen Csikesz Sándor mondott nagyon értékes gondolatokat a Kollégium patriarkális régi szervezetének visszaállításáról és a diákság autonóm igazgatásáról. Különösen Gönczy Béla volt igen kemény a takarékoságban és határozott a tervszerű gazdálkodás követelésében.

Magamban nagyon helyeselttem nekik. Én mindazt, amit ők követelnek, tíz évvel ezelőtt megvalósítottam volna, ha rajtam állt volna. De hangosan én sem mondhatok egyebet, mint amit a főtiszteletű közgyűlés bölcsessége határozott, hogy ugyanis ezeket a jó gondolatokat egyszer már vegye rosta alá valamely „illetékes tényező” és formába öntve hozza a közgyűlés elé. A magam gondolatai számára is mind csak ezt kívánom.

Csak aztán az ne legyen, hogy a következő közgyűlésen megint kicseréljük a gondolatainkat, megint szövünk szép terveket, megint kárhozatjuk egymást, vagy legalább egyik a másikat, és egyébként megint csak bizottság kiküldéséig jutunk.

*

Az ugyanis mindegy, hogy a főtiszteletű közgyűlés most már tudja, hogy a deficit forrása nem az első, hanem a negyedik és kilencedik pénztári csoportnál van. Ami nem mindegy, az az, hogy a deficit megvan és ha évről-évre megmarad, akkor a vagyon úszik el.

K. B.

EGYHÁZ

A lelkészi továbbképzés vesszőparipáján . . .

Nem azt állítom, hogy mindenki vesszőparipán lovagol, aki a lelkészek továbbképzéséről ír és beszél, de bizony azon ülnek némelyek. Különösen azok, akik azt hiszik, hogy a hosszabb ideig (3—4 hétig) tartó tanfolyamot iskolaszerűen, kollokválásokkal meg lehet valószínűsíteni.

Nem lehet: Először azért, mert ennyi időre falusi lelkészek *tömegesen* soha nem hagyhatják ott gyülekezeteiket, mégha családjuktól nehezen el is szakadnának az Úr ügye érdekében. Ezt a gyakorló-lelkészek jól tudják. Exmittálásokkal nem lehet az ő helyettesítéseiket megoldani. Az egyházak és a hívek életében (meg az iskolákéban) napról-napra jönnek elő olyan ügyek, amelyek elintézésére dilettánsok nem képesek. (A mellékfoglalkozásokról: Hangya, OKH. stb. nem is szólok.)

Másodszor azért, mert a gazdálkodó falusi lelkészek gazdaságukat, állataikat, cselédeiket, munkásaikat hosszabb időre nem hagyhatják kár nélkül magukra, *különösen nyáron*, amikor minden nap súlyos veszteségek érhetik. (Ennek lemosolygása nem változtat a valóságon.) Téli tanfolyamról, remélem, senki sem álmodik sok okból! . . .

Harmadszor azért, mert mégha kibírnák is — mint ahogy tudom sokan kibírnák — a hetekig tartó távollét költségeit és a szellemi tornát, a *kollokválásnak* semmi értelmét és előnyét nem látnák a lelkészek, abban az értelem-

ben, mint ahogy pl. a gazdasági, levente és egyéb szaktanfolyamot végzők látják. T. i. a tanfolyam elvégzése sem nagyobb parókhíaba jutásukat nem biztosítaná, sem fizetésüket nem szaporítaná, sem nagyobb címmel (doktori és más egyéb) nem járna. *Ezzel nem azt mondtam, hogy a tanfolyam anyagának „megemésztése” önmagukra, gyülekezetükre és egyetemes egyházunkra nagy haszonnal nem járna!...*

Negyedszer azért, mert a tanfolyamra senkit sem lehetne kényszeríteni. (Olyan törvényünk nincs! Nem is hiszem, hogy akadna ma, aki megszavazná!?)

A mérnökök, katonák, orvosok helyzete, állapota, fizetése, körülménye, hivatása egészen más természetű. Még a tanároké és tanítóké is. A lelkészek „továbbképzése” (ehelyett is jobb lenne más kifejezést keresni, ajánlom az: „állandó képzés”-t) egészen más elbírálás alá esik és más úton-módon oldandó és valósítható meg.

Az egyházmegyék és egyházmegyei gyűlések útján!...

Az évi két egyházmegyei gyűlés közül az egyik legyen adminisztráló, a másik pedig mindig az ősi és mondjuk újabb theologiai kérdésekkel foglalkozó tudományos gyűlés. Ezen amúgy is minden lelkész tartoznék résztvenni. Külön költségbe nem kerülne, sok időt nem venne igénybe. Egyetemes egyházunk vezetősége kiválogathatná az előadókat, megszabhatná a témákat. Ezek mellett szabadon is felkérhetnének az egyházmegyék egyeseket, kereshetnének speciális tárgyakat megvitatás végett stb., stb.

Tudom, hogy az egyházmegyei lelkészegyesületek is ezért volnának, sőt vannak sok helyen, de azok nem tudnak teljesen megfelelni céljuknak, noha vannak, amelyek szépen dolgoznak az ORLE-vel karöltve.

Akik a hosszabb kurzusokról álmodoznak, elfelejtik, hogy sok nagycsaládú, szegény lelkipásztor, távoli vidékekről soha nem jutna el azokra, hiszen sem ők maguk, sem egyházuk nem bírják megrendelni az egyetlen nagyobb tudományos folyóiratunkat a „Theologiai Szemlét” sem és sohasem jut el hozzájuk a Református Figyelő, a Kálvinista Szemle és a többi debreceni, sárospataki, budapesti stb. egyházi lap. (Sok parókhíán napilapra sem telik.)

Szép dolog nálunk a nagy célok meglátása és az érte való elméleti lelkesedés (plátói szerelem), de sokszor nem találjuk el a helyes tempót és utat, amelyen elérhetjük. A vesszőparipa helyett ülünk a valóságok és lehetőségek döcögős szekerére. A mai viszonyok között azon, ha lassan, ha nehezen, ha gyűrött ruhában is, de biztosan elérjük, vagy legalább is megközelítjük a célt: a helyét minden körülmények között megálló tiszteletes, tudós (nem tudákos) lelkipásztorok hívó, testvéri szolidaritásban élő, alázatos és mégis diadalmas seregét.

Kósa Béla.

ISKOLA

„Államosítás — jöjjön el a te országod!”¹

Nem tudok mindenben egyetérteni Kósa Bélának a fenti cím alatt, a múltév december 24-én megjelent cikkével. Ő ugyanis teljesen elítéli az iskolákat államosító törekvéseket. Manapság nagyon is a gondolkodás tárgyát képezi az államosítás. Nagyon sok érvet hoznak fel mellette s ellene is. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a kérdés nagyon is égető s nem lehet felette egyetlen kárhóztató itélettel napirendre térni.

Nem hinném, hogy akármelyik felekezeti tanító csak azért akarná az iskolák államosítását, mert szabadulni szeretne a „lelkész-felettes-től”, amint ezt a mt. cikkíró gondolatmenetéből kivettem. Protestáns lelkész és tanító ősidőktől kezdve testvéri egyetértésben működött egyháza és hazája javára s működik ma is. Ahol pedig ez nem így van, ott vagy a tanító hibás, vagy a lelkész. Ha a tanító hibás, természetesen megérdemli, hogy lelkésze vele szemben fokozottabban éreztesse „hivatalfőnöki” mivoltát. Ha a lelkész hibás, tartom a ma tanítóját annyira önérzetesnek, hogy méltatlan sérelmet el nem tűr s orvoslást keres, miután erre törvényadta joga van. Ez csupán önvizsgálat dolga. Egyébként is a „basáskodás” lefelé, a „krakélerkedés” felfelé, azonkívül, hogy szabályokba ütköző dolog, nevelésbeli folytonosság-hiány.

Hogy a református tanítóságnál csak „fizetési mizériák miatt” — s ez dicséretünkre van mondva — lett „jelszó” az államosítás, nem egészen így van s ha így volna, nem érdemelnénk dicséretet. Mi amellet, hogy tanítók vagyunk, Tanítók is vagyunk. Mi a magyar szikes, a magyar népiskola szerelmesei — bizony alighanem reménytelen szerelmesei — féltjük a népiskolát, féltjük annak pedagógiai tartalmát: a tökéletesedést és tökéletesítést. A mai felekezeti népiskola, felekezeti jellegkülönség nélkül, fejlődésképtelen, sőt még a mai korhoz mért kívánalmakat sem képes kielégíteni. Aki ezt tagadja, az vagy strucként homokba dugja a fejét, vagy nem ismeri a falusi felekezeti népiskolák viszonyait — az egyes kirívó kivételektől eltekintek. Mert vajjon 80—120 létszámú osztályok, egy kréta, vedlett táblafelszerelés, egyszer, vagy egyszersem meszelt, olajozatlan padlójú, poros levegőjű, fűtetlen iskolák vajjon mennyire szolgálják az egyéniség pedagógiáját, a higénikus nevelést, az önállóan gondolkozni tudó, erkölcsös és hazafias állampolgárok nevelését, az életrevaló nevelést — pardon, ez utóbbira nézve tévedek, mert, sajnos, nagyon is élet íze van a mai népiskolának, már ami a nyomorgást illeti — s még egy

¹ Mint minden irodalmi formában jelentkező ellenvéleményt, közöljük ezt a cikket is, hangsúlyozva, hogy iránya a szerkesztőséggel szemben áll. Szerk.

sereg eszményi célkitűzést, amit az új tanterv tőlünk megkíván, azt nem tudom. Amikor a téli fűtés tessék-lássék s a tanító, meg növénydekei hideg-elleni edzettségére „baziroszik” s egész télen nagykabátban kénytelenek tanítani s tanulni, és ha két-három súlyos, hála Isten, csak bronhitisszel keresztülhúzták a telet, de a tanulmányi eredmény „nem kielégítő”, hol lehet a hiba? Kész a szentencia, hát a tanítóban. Érdekes, hogy „iskolavizitátoroktól” még egyszer sem hallottam, hogy az iskolai munkák értékelésének lényeges tartozéka a külső körülmények figyelembevétele is. Pedig ez, hogy úgy mondjam: pedagógiai Abc. S mindezekhez még az a remekbeszabott urasági-kocsisi fizetés, amit a felekezeti tanító két hivataláért (kántor) „élvez”, különösen a fiatalja s ezt a fizetést is vagy megkapja, vagy sem, azt hiszem, érthetővé teszi, ha a tanítók közül sokan nem tartják olyan feltétlen kárhozatosnak az államosítás gondolatát. Ki merem mondani, hogyha lelkésztestvéreink — elismerem, az ő helyzetük is súlyos — volnának ennyire súlyos helyzetben, nemkevésbé adnának kifejezést elégedetlenségüknek. Mert azt hiszem, mindenki készséggel elismeri, hogy nemcsak a szegénység és nyomor üdvözít. Lehet átmenetileg a nyomor nagy tisztítótűz, de egy egész élet céljának legkevésbé sem csábító. S a végnélküli hirdetése, prédikálása a nyomor apotézisének régóta már csak mint frázis jöhet tekintetbe. S nehogy valaki a „túlságos pesszimista” elnevezéssel illessen, mert sokkal sötétebb helyzetképet is adhatnék s még mindig kibírnám a „reális” jelzót.

Az ilyen államosítást, persze, mi sem kívánjuk: „A reformáció és az ország háromfelé szakadása végveszéllyel fenyegette a magyar nemzetet. Az egységet és a kölcsönös szeretetet kiűzte a szívekből. Sok türelmetlenségnek, üldözésnek volt okozója. Később nagy és véres háborúba kergette a nemzetet.” — Sajnos, hogy amikor az öncélú Magyarországról beszélünk, az állam iskoláiban illet szabad tanítani. Mikor hirdetjük a nemzeti erők összefogását, még mindig kísért a felekezeti türelmetlenség s a magyar népiskolákban magyar történetünket „átértékeljük”. Szabad akkor elítélnünk az oláhokat? — De ez nem azt jelenti még, hogy az államot mumusnak tekintsük, amitől félni kell, mert akkor szomorú lenne a mi állami életünk. Félni lehetett nemzeti szempontból a megboldogult monarchikus időkben, mikor magyarságunk egyedüli védőbástyái voltak a felekezeti iskolák, de ma, hála Istennek, a magunk gazdái vagyunk s talán elkövetkezett annak az ideje, hogy a felekezeti s állami érdekeket össze tudjuk egyeztetni. Csak revidiáljuk az államról való fogalmainkat s ne igyekezzen egyetlen felekezet sem kisajátítani az állami gondolatot, mert az állam édesmindnyájunké. Főképp pedig ne szögezzük le hivatalosan, hogy a felekezeti iskola nagyobb vallás erkölcsi alapot nyújt, mint az állami, mert ezzel igen szomorú szegénységi

bizonyítványt állítunk ki mi magunk a mi államunkról. Erdemes ezen elgondolkozni.

Igen, az államosítás gondolatával, azt hiszem, meg kell barátkozniok az egyházaknak, mert az iskolatartás nemcsak jog, hanem súlyos kötelesség is, aminek terheit el nem bírjuk s csak odahajt bennünket a szükség. Az államosítás nem „népszerű kívánság” többé, amint a mt. Szerkesztő úr megjegyzi, hanem egy igen fájdalmas, de nagyon szükséges amputáció a beteg test, az egyház megmentése érdekében. Az iskolafenntartó egyházak ma embertelen terhek alatt roskadoznak. És ez az emberfeletti megterhelés szétzúléssal fenyegeti az egyházi életet, sőt ez a bomlási folyamat már is sok helyen észlelhető a gyülekezeti életben. Hogy ez nem rémkép, azt talán többen is megerősítik, akik elfogulatlanul s nyitott szemmel nézik ezeket a dolgokat. Persze, ennek az államosításnak nem szabad felekezeti érzékenységet sérteni. Ha jól tudom, már kidolgozott terv is van illetékes helyen az államosításra vonatkozólag, melyszerint a felekezeti iskolák személyi kiadásait az állam, dologi kiadásait az egyház fedezné, az egyház rendelkezési jogának épségben tartása mellett. Igaz, ennek a tervnek kivitele csak az anyagilag rendezettebb viszonyok mellett lehetséges, de nagyon messzire nem húzódnak. Vajjon mi kifogása lehetne az egyházaknak egy ily államosítás ellen? Ilyen államosításra csak azt mondhatjuk: Isten hozzon, Isten hozzon az egyház, tanító, gyermek és haza érdekében!

És még egyet, a protestáns tanító mindig, az életnek minden változó viszonyai között tudja s tudni fogja, mi a kötelessége egyháza iránt.

Márokpapi.

Uray László,
tanító.

Református községekben minden község-házán készülő okmányra árvabélyeget! Egy-két fillérből hegyre várát így építhetünk.

HALOTTAINK

Özv. Juhász Ignácné Mocsy Irma súlyos szenvedés után május 20-án Debrecenben meghalt. Az elhunyt matróna nemeslelkűségéről és jótékonyágáról volt ismeretes. Halálát első sorban egyetlen fia, dr. Juhász Nagy Sándor egyházkerületi tanácsbíró gyászolja. A szomorú esetről kiadott jelentésben ott volt a református szellemnek egyedül megfelelő s a mai világban mégis szokatlan számba menő kérelem: Ne küldjenek koszorút a koporsóra. Ha ezt a kérést mások is elmondanák és mások is meghallgatnák; ha ezzel a cifrázkodásnak egyik formáját lassan-lassan kiküszöbölhetnők, ennek a szelíd, jólelkű idős úrnőnek halála emlékezetes esemény lenne Debrecen és a magyar reformátusság életében.

KÜLÖNFÉLÉK

Az Egyetemes Konvent rendes bírósága május 23-án ülést tartott, amelyen a konventi ülések alkalmával tárgyalás alá nem vehetett ügyek kerültek napirendre. Köztük egy szépetehetségű ifjú lelkipásztoré, akinek súlyos megtevélyedéséből a következtetést le kellett vonni.

Arany János, Kölesey Ferenc és Csokonai Vitéz Mihály emléket őrző domborműveket helyeztek el a Kollégium főhomlokzati falába. Az emlékművek létesítésében az érdem a Csokonai köré s kivált a kör érdemes elnökéé, Pap Károly egyetemi tanaré. A munka végzője pedig *Nagy Sándor János* jeles szobrászművészünk, a Dóczy-intézet egyik rajztanára, akit egyházunkhoz az is köt, hogy néhai Nagy Dániel volt vámospércsi lelkipásztor fia. Az emlékművek a kollégiumi főkapu mellett, a Zwingli-Kálvin emlékmű mellett vannak elhelyezve. Az átadás május 25-én délben történt meg. Baltazár Dezső püspök és Pap Károly Csokonai-köri elnök mondtak beszédeket, míg Karai Sándor a Kollégium nevében átvette az emlékműveket, mint nagy fia emléket őrző szent ereklyéket. A Mácsai-dalkör Csokonai Tihanyi ekhóját és Kölcsey Himnuszát énekelte, míg Orbán Pál kollégiumi diák igen jól szavalta Arany János Hatvani című legendáját. A szavaltat végén a közönség ajkán is felhangzott az ének, mint akkor, ott, a Hatvani auditoriumában szorongó diákok között: Erős várunk nekünk az Isten.

A két evangélikus egyház közös érdekű ügyeivel foglalkozó bizottság május 23-án délután ülést tartott. Geduly Henrik püspök megnyitván az ülést, előadta, hogy a bizottság világi elnöke, Dókus Ernő volt egyházkerületi főgondnok tisztségéről lemondván, helyét be kell tölteni s mivel az a szokás, hogy mindkét elnök ugyanabból az egyházból nem lehet, ő is lemond az elnökségről. A bizottság egyhangúlag megválasztotta lelkészi elnökül dr. Baltazár Dezső püspököt, világi elnökül báró Radvánszky Albertet, akik mindketten szép szavakban adtak kifejezést köszönetüknek és vázolták programjukat. A bizottság elé került ügyek közt különös érdeklődésre tarthatott számot az ú. n. Nagy Lajos-féle ügy, amelyre vonatkozóan a bizottság egyhangúlag hozott határozata azt tartalmazza, hogy mivel az ügy még a bíróság előtt van, a bizottság által tárgyalásra nem alkalmas, kéri a bizottság az egyházi testületeket és szervezeteket, valamint az egyházi sajtót, hogy az ügygel addig ne foglalkozzanak; másrészt azonban hangsúlyozza a bizottság, hogy mindkét egyház hitvallása tiltja bármely teremtett dologhoz imádkozást és kijelenti, hogy olyan felfogás, amely a magyar hazafiság mértékét a hitelveinkkel össze nem egyeztethető cselekmények véghezvitelében állapítaná meg, az egész magyar protestáns közvélemény erőteljes tiltakozásával

találkoznék. Reméljük, hogy ez a böles határozat mindenkit megnyugtat és kielégít.

Felvétel a debreceni diakonisszaképző-intézetbe. A debreceni református diakonisszaképző-intézet az 1933—34. tanévre pályázatot hirdet 24 diakonisszanövendék-helyre. Pályázhatnak 16 évet betöltött, de 30 évet meg nem haladott feddhetetlen előéletű református hajadonok és gyermektelen özvegyek, kik teljesen ép s egészségesek voltak felvétel esetén intézeti orvossal igazoltatni tartoznak. Eljegyzésben levők s elváltak nem vehetők fel. A felvett növendékek fele évi 240 P, egynegyede évi 160 P, egyhatoda évi 80 P-t fizet be félévi előleges részletekben ellátási díjtérítés címén az intézet pénztárába, a többi ingyenes ellátást élvez. A sajátkezűleg irt kérvényhez, ugyanígy készített részletes önéletrajz, melyből a felvételi kérelem őszinte indító oka kiolvasható legyen, születési bizonyítvány, az illetékes lelkipásztortól erkölcsi bizonyítványul is szolgáló ajánlólevél, ellátási díjkezdvezmény kérese esetén szegénységi bizonyítvány s kiskorúaknál szülői beleegyező nyilatkozat is csatolandó. A kiképzés időtartama a jelentkezők előkészültsége szerint: tanítónői, óvónői oklevéllel vagy érettségi bizonyítvánnyal rendelkezőknél 1 év, legalább négy közép-, illetve polgári iskolai bizonyítvánnyal két év, legalább hat elemi osztály végzettsége esetén három év. Ennél kisebb készültséggel senki fel nem vehető. Bélyegmentes pályázati kérvények válaszbélyeggel ellátva július 1-ig küldendők a debreceni református diakonisszaintézet igazgatósága (Isopotály-telep 9) címére, mely kívánatra készséggel nyújt részletes tájékoztatást.

A mátészalkai református egyházközség folyó hó 21-én, 41 évi rendes lelkészi szolgálat után nyugalomba vonult lelkésze, Kincses István utódául ennek fiát, Dr. Kincses Endre paksi lelkészt hívta meg.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.
1654—1933. szám.

Körlevél.

Tudomásulvétel céljából felhívom a kebelbeli nagytiszteletű esperes urak és valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságának figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiadásában megjelenő „*Hivatalos Közlöny*“ f. hó 15-én megjelent 10-ik számában közzétett alábbi rendeletre.

1505/1933. eln. sz. — A tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére az 1933. évi nyári hónapokra szóló vasúti arcképes igazolványok érvényesítése.

Debrecen, 1933 május 22.

Atyafiságos szeretettel:

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Laptulajdonos: **Dr. KUN BÉLA.**

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költséggel díjmentesen szolgál

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET D. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerő evél.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kifünő futóképessege magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányu zománc-edények,
zslr-bödönők, dísznódló-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15-48.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1933-1043

Konfirmáció

előkészítésére ajánljuk
a következő tankönyveket:

Ferenczy Gyula: Konfirmációi káté.	1-20 P
Halmi János: „ „ „	—60 P
Nagy István: „ „ „	—20 P
Soltész János: „ „ „	—40 P
Szoboszlai Papp István—Révész Bálint: Konfirmációi káté, átdolgozta: Sz. Szabó József (79. újonnan átdolgozott kiadás)	—30 P

Konfirmációi emléklapok

ízléses kivitelben

08 és 12 fillér darabonként.

Konfirmációra legalkalmasabb ajándék:

Dr. Erdős Károly:

Az én vallásom . . . —60 fillér

Dr. Révész Imre:

Öntudatos hit . . . —40 „

Zsoltárok, imakönyvek és szent Bibliák
dús választékban kaphatók

„Méliusz“

könyvkereskedésben

DEBRECEN,

Ferenc József-út 26. szám alatt